

DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ SOUKROMÉHO ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ

Návrh novely zákona o daních z příjmu zamezuje zneužívání soukromého životního pojištění formou průběžných mimořádných výběrů finančních prostředků a s tím se ČAP ztotožňuje. Navržená úprava zajistí dlouhodobost odkládaných prostředků a vytváření finanční rezervy na stáří.

Současný stav

Daňové zvýhodnění životního pojištění se řídí zákonem 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Základní podmínky daňové uznatelnosti jsou:

- pojištění je sjednáno pro případ dožití nebo pro případ smrti nebo dožití, nebo na důchodové pojištění
- pojistník je shodný s pojištěným,
- výplata pojistného plnění byla sjednána až po 60 kalendářních měsících a současně nejdříve v roce, ve kterém pojištěný dosáhne věku 60 let

Klient

Klient (poplatník daně) si může od základu daně za zdaňovací období odečíst jím zaplacené pojistné až do maximální výše 12 000,- Kč a to i v případě, že má uzavřeno více smluv u více pojišťoven. Tyto skutečnosti dokládá pojistnou smlouvou a potvrzením pojišťovny o zaplaceném pojistném na soukromé životní pojištění ve zdaňovacím období.

Zaměstnavatel

Na soukromé životní pojištění může svým zaměstnancům přispívat i zaměstnavatel. Tyto platby pojistného jsou až do výše 30 000,- osvobozeny od daně z příjmů (společně s příspěvkem na penzijní připojištění nebo doplňkové penzijní spoření). Pro zaměstnavatele se jedná o daňově uznatelný náklad. Zároveň z těchto příspěvků neodvádí pojistné na všeobecné zdravotní pojištění a na sociální zabezpečení.

V současné době je tento příspěvek poskytován ze strany zaměstnavatele formou běžně placeného pojistného (celého nebo pouze jeho části), nebo pokud to podmínky pojištění dovolují, i formou mimořádných vkladů.

Mimořádné výběry

Klient si může v průběhu pojištění, pokud mu to pojistné podmínky umožňují, finanční prostředky průběžně vybírat. Podmínky pro mimořádné vklady i mimořádné výběry upravují pojistné podmínky konkrétní pojistné smlouvy. Ty se mohou u jednotlivých pojišťoven lišit. Omezení se může týkat počtu výběrů v průběhu roku i výše vybírané částky, současně mohou být mimořádné výběry zpoplatněny.

Porušení podmínek daňové uznatelnosti - předčasné ukončení pojištění

Při předčasném ukončení soukromého životního pojištění nebo změně trvání pojistné smlouvy dochází k porušení podmínek daňového zvýhodnění. Pokud tato situace nastane a pojišťovna vyplatí klientovi odkupné, je klient povinen provést dodanění všech uplatněných částek (tj. podat daňové přiznání a uvést v něm jako příjem podle § 10 částky, o které si v předchozích letech základ daně z důvodu zaplaceného pojistného snížil).

Pokud je ale v případě předčasného ukončení soukromého životního pojištění převedena částka odkupného, rezervy nebo kapitálové hodnoty na novou smlouvu soukromého životního pojištění splňující podmínky pro uplatnění nezdanitelné části základu daně, nemusí klient dodanění provést.

Stav po přijetí novely – od 1. 1. 2015

Daňová uznatelnost

Od 1. 1. 2015 musí smlouvy soukromého životního pojištění splňovat kromě dosud platných podmínek i tu podmínku, že **nebude umožněna výplata jiného příjmu, tzn. mimořádného výběru**, který nezakládá zánik pojistné smlouvy.

Klient

Nově uzavřené pojistné smlouvy platné od 1. 1. 2015 musí splňovat podmínky daňové uznatelnosti stanovené zákonem.

Stávající pojistné smlouvy - aby si mohl klient i po 1. 1. 2015 odečítat z daní zaplacené pojistné až do maximální výše 12 000,- Kč, bude muset **stávající smlouvu upravit tak, aby vyhovovala novým podmínkám** podle zákona o daních z příjmů účinného od 1. 1. 2015. To znamená, že nebude mít nadále možnost vybírat mimořádné pojistné. Pojistná smlouva bude tak splňovat podmínky daňového zvýhodnění a **zaměstnavatel na ni bude moci i nadále přispívat za stejných podmínek** jako dosud. Pojišťovny připravují možnost co nejjednoduššího přechodu stávajících pojistných smluv do nového režimu.

Klient ale může **ponechat pojistnou smlouvu ve stávajícím režimu beze změny**. To znamená, že si ponechá možnost mimořádných výběrů (pokud to jeho pojištění umožňuje), ale jeho smlouva nebude nadále smlouvou soukromého životního pojištění a dále nebude možné využívat daňové zvýhodnění. Na takovou pojistnou smlouvu **nemůže nadále přispívat zaměstnavatel** formou osvobozeného příspěvku na pojištění v rámci firemních benefitů.

Klient má možnost si **ponechat stávající smlouvu v původním režimu** a zároveň si **uzavřít novou pojistnou smlouvu**, která bude **splňovat podmínky daňové uznatelnosti** a na tu čerpat i případný příspěvek zaměstnavatele.

Zaměstnavatel

Novelou zákona o daních z příjmů **nedochází v režimu správy** spojené se soukromým životním pojištěním **k žádné změně**. Zaměstnanec bude nadále prokazovat nároky spojené se soukromým životním pojištěním platnou smlouvou a potvrzením pojišťovny. Z toho vyplývá, že zaměstnanci, kteří budou tyto nároky uplatňovat, by měli zaměstnavateli doložit, že jeho pojištění splňuje podmínky daňového zvýhodnění. Pokud zaměstnanec tyto skutečnosti neprokáže, zaměstnavatel nemůže uplatnit případný příspěvek na pojištění zaměstnance jako osvobozený příjem.

Porušení podmínek daňové uznatelnosti po 1. 1. 2015

Pokud dojde k porušení podmínek daňové uznatelnosti:

- **je klient povinen:**

- ✓ provést dodanění všech částek, které si uplatnil jako daňový odpočet za 10 let nazpět
- ✓ dodanit příspěvky zaměstnavatele (pokud byly na pojistnou smlouvu poskytovány) poskytované od 1. 1. 2015 a to 10 let nazpět, ale počínaje rokem 2015. U příspěvků zaměstnavatele poskytnutých do 31. 12. 2014 nemá zaměstnanec žádné povinnosti a tyto nevstupují do odpočtu daně z příjmů z kapitálového majetku. Daň vypočte a odvede pojišťovna.

- ✓ oznámit zaměstnavateli porušení podmínek, neboť tím zanikl nárok zaměstnavatele na osvobození příspěvků

- **zaměstnavatel:**
 - ✓ ztrácí možnost osvobozeného příspěvku na pojištění zaměstnance a musí jej zdaňovat shodně jako mzdu, včetně odvodu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění a na sociální zabezpečení (a to následující měsíc po měsíci, ve kterém zaměstnanec porušil podmínky daňové uznatelnosti soukromého životního pojištění)